

Sygn. akt: I C 601/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący: SSO Juliusz Ciejek

Protokolant: sekr. sądowy Aleksandra Bogusz

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Komendanta (...)Straży Granicznej w K.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w K.

o zapłatę

i sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi (...) Oddziału Straży Granicznej w K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz Skarbu Państwa - Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej w K. kwotę 96.199 zł 10 gr (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dziesięć groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 12 marca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo wzajemne,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda Skarbu Państwa - Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej w K. kwotę 2.931 zł 36 gr (dwa tysiące dziewięćset trzydzieści jeden złotych trzydzieści sześć groszy) tytułem zwrotu wydatków,

IV. zasądza od pozwanej na rzecz powoda Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

V. nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie kwotę 4.810 (cztery tysiące osiemset dziesięć) zł tytułem opłaty od pozwu, od obowiązku uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

Sygn. akt I C 601/14

UZASADNIENIE

W dniu 31 października 2014 r. powód Skarb Państwa reprezentowany przez (...) Oddział Straży Granicznej w K. zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł pozew o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) Sp. z o.o. z/s w K. kwotę 96.199,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 12 marca 2013 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazał nadto, że jego żądanie jest żądaniem częściowym, obejmującym ułamkowy zakres kosztów naprawczych.

Na uzasadnienie podstawy faktycznej swojego żądania powód wskazał, że (...) Oddział Straży Granicznej w K. był stroną umowy o roboty budowlane z dnia 18 sierpnia 2005 r. Przedmiotem umowy była budowa aresztu i ośrodka dla cudzoziemców w K.. Protokół końcowy odbioru robót został przyjęty z uwagami, a pozwany zobowiązał się do usunięcia wad i usterek. Umowa jednak nie została wykonana w sposób należyty. Występowały kolejne wady i usterek. W dniu 20 grudnia 2012 r. strony podpisały protokół ostatecznego pogwarancyjnego odbioru robót, w którym stwierdzono występujące wady i usterek. Wobec usunięcia jedynie nieznacznej części wad i usterek, powód poinformował na piśmie pozwanego o przystąpieniu do usunięcia pozostałych usterek i wad na koszt pozwanego. Wartość robót została określona na kwotę 349.308,03 zł. W związku z tym powód wezwał pozwanego do zapłaty powyższej kwoty, jednak bezskutecznie. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe, powód wykonał jedynie część prac naprawczych na kwotę 184.548,85 zł. Część tej kwoty została pokryta z gwarancji ubezpieczeniowej (...) S.A. w kwocie 88.349,75 zł. Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 96.199,10 zł, jednak bez powodzenia (k. 3-11).

W odpowiedzi na pozew, pozwana spółka z o.o. (...) w K. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując swoje stanowisko wskazała, że w okresie od dnia zawarcia umowy o roboty budowlane z dnia 18 sierpnia 2005 r. nie występowały jakiegokolwiek usterek za które odpowiedzialność ponosi pozwana, a tym samym nie istniało upoważnienie powoda do zlecenia wykonania określonych robót budowlanych na koszt pozwanej. Wskazała, że powstałe pęknięcia i rysy są skutkiem działań osoby trzeciej wykonującej system zabezpieczenia elektronicznego na terenie kompleksu Straży Granicznej. Nadto, że roszczenie dotyczące wykonanych prac uległo przedawnieniu, zaś roszczenie z tytułu rękojmi uległo na podstawie art. 568 § 1 k.c. prekluzji.

W odpowiedzi na pozew, pozwana wytoczyła powództwo wzajemne, żądając zasądzenia na swoją rzecz od powoda kwoty 88.349,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami o dnia 15 lutego 2013 r. do dnia zapłaty i zasądzenie do powoda (i pozwanego wzajemnego) na rzecz pozwanej (i powódki wzajemnej) kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że kwota wyplacona tytułem ubezpieczeniowej gwarancji jest należnością niewymagalną, gdyż pozwana usterek naprawiła (k. 181-196).

W odpowiedzi na pozew wzajemny powód (i pozwany wzajemny) wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego w całości oraz zasądzenie od pozwanego (i powoda wzajemnego) kosztów postępowania według norm przepisanych. Nadto podtrzymał w całości stanowisko wyrażone w pozwie. Wskazał, że zarzuty przedawnienia roszczeń jak i zarzut upływu terminu prekluzyjnego są chybione. Łącząca strony umowa jest umową o roboty budowlane, a nie umową o dzieło i termin przedawnienia roszczeń wynosi 10 lat. Powód (i pozwany wzajemny) nie jest przedsiębiorcą, jego roszczenie nie jest roszczeniem okresowym, dlatego nie będą miały zastosowania krótsze okresy upływu terminu przedawnienia (k. 579-586).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Oddział Straży Granicznej w K. ogłosił przetarg na budowę kompleksu dla Straży Granicznej. Zgodnie z pkt. III ppkt 2 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniu tym mogły się ubiegać podmioty, które posiadały uprawnienie do wykonywania określonej działalności lub czynności. Wymogiem koniecznym było również posiadanie niezbędnej wiedzy, doświadczenie oraz potencjału technicznego. Ważne również było posiadanie odpowiedniego kapitału ludzkiego w postaci – osób zdolnych do wykonywania zamówienia. Podmioty ubiegające się o udział w przetargu zobowiązane były potwierdzić dokumentami uprawnienia w zakresie budownictwa, przynależność do Izby Inżynierów Budownictwa oraz wykonanie wcześniejszych robót budowlanych w sposób należyty.

W wyniku udzielenia przez powoda zamówienia publicznego w dniu 18 sierpnia 2005 r. w K. została zawarta pomiędzy (...) Oddziałem Straży Granicznej w K., a pozwaną umowa nr (...). Przedmiotem umowy była budowa aresztu i strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców w K.. Zakres prac określała specyfikacja warunków zamówienia, obejmująca dokumentację projektową, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych. Do obowiązków wykonawcy należało:

1) wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z:

- a) dokumentacją projektową, stanowiącą załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- b) specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robot,
- c) specyfikacją istotnych warunków zamówienia,
- d) ofertą wykonawcy, stanowiącą załącznik do umowy,
- e) przepisami techniczno-budowlanymi,
- f) obowiązującymi normami,
- g) zasadami wiedzy technicznej.

Integralną częścią umowy była specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ – załącznik nr 1) oraz oferta wykonawcy (załącznik nr 2). Załącznik nr 1 obejmowały zakres robót budowlanych, przygotowawczych i rozbiórkowych, robót w zakresie burzenia, w zakresie stabilizacji gruntu, podkładów i posadzek, konstrukcji murowych, okładzin ścian, tynków wewnętrznych, malowania, stolarki drzwiowej, robót w zakresie instalacji elektrycznej i wodnokanalizacyjnej.

Wśród zakresu prac budowlanych były także prace termomodernizacyjnego kompleksu koszarowego.

Projekt budowlany przygotowało Biuro (...) z Ł.. Projektantem konstrukcji była E. O. (1). Projekt zawierał zalecenia stopnia zagęszczenia gruntu pod ławami fundamentowymi. Stopnia zagęszczenie nie określono dla wypełnienia powierzchni pomiędzy ścianami fundamentowymi. Projekt nie był kwestionowany przez pozwaną spółkę.

W czasie realizacji robót wykonawca zobowiązany był zapewnić ciągle kierownictwo nad prowadzonymi robotami przez osobę uprawnioną, zgodnie z wpisem do dziennika budowy, a także zapewnianie bieżącej obsługi geodezyjnej, utrzymanie placu budowy i stanowisk roboczych w stanie wolnych od przeszkód komunikacyjnych oraz usuwanie niepotrzebnych urządzeń pomocniczych i prowizorycznych, zbędnych materiałów, odpadów i śmieci, a także umożliwienie przeprowadzenia odbioru robót, zgodnie z § 9 umowy.

Pozwany zobowiązany był wykonać przedmiot umowy, w zakresie wykonania robót budowlanych z dostarczonych przez siebie materiałów. Pozwana spółka udzielił powodowi gwarancji na roboty budowlane objęte umową nr (...) na okres 5 lat oraz rękojmi na 1 rok dłużej licząc od daty upływu terminu gwarancji. Powód zobowiązał się wyznaczyć ostateczny pogwarancyjny termin odbioru robot i usunięcia ewentualnych usterek. Termin ten miał być wyznaczony w terminie 2 tygodni przed upływem terminu gwarancji ustalonego w umowie. O powyższym terminie zobowiązany był poinformować pozwaną spółkę.

Stron ustalili, że w przypadku zwłoki w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancji lub rękojmi, przekraczającej termin 14, powód uprawniony będzie wyznaczyć pozwanej dodatkowy termin na usunięcie wad, a po jego bezskutecznym upływie dokonać stwierdzonych usterek i wad na koszt wykonawcy (§ 15 umowy).

Pozwana spółka wniosła tytułem należytego wykonania umowy zabezpieczenia w formie gwarancji ubezpieczeniowej do kwoty 88.349,75 zł. Zobowiązała się jednocześnie, że w sposób nieodwołalny i bezwarunkowy zapłaci na rzecz inwestora (beneficjenta) powyższą kwotę w przypadku nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek stwierdzonych w okresie ważności gwarancji. Okres gwarancji został określony od 1 grudnia 2006 r. do 16 grudnia 2012 r. (§ 18 umowy)

(dowód: umowa nr (...) z dnia 18 sierpnia 2005 r. k. 23-26, SIWZ k. 27-51, wyjaśnienie k. 52-63, zeznania świadka D. T. k. 1096v, pismo powoda z dnia 18 grudnia 2007 r. k. 460-461, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót

budowlanych załącznik nr 1 b do SIWZ k. 149-157, SWIZ k. 141-146, ubezpieczeniowa gwarancja k. 519, dokumentacja geotechniczna k. 676-698, projekt budowlano-architektoniczny k. 699-750, 751-979)

Po podpisaniu umowy pozwana spółka przystąpiła do wykonania przedmiotu umowy. W trakcie prac niezbędne było wykonanie wykopu metodą otwartą pod całą powierzchnią przyszłego budynku. Następnie należało go zasypać pospółką zagęszczoną do stopnia 0,4, zgodnie z wpisem w dzienniku budowy. Geolog zbadał zagęszczenie gruntu pod przyszłe fundamenty. Podkład piaskowy, którymi usypywano powierzchnię pomiędzy ścianami nie był zagęszczony. Zagęszczona pospółka występowała wyłącznie pod ławami fundamentowymi. Metoda zagęszczenia gruntu została wybrana przez kierownika budowy z ramienia pozwanej spółki. Następnie przystąpiono do dalszych prac budowlanych całego kompleksu.

W dniu 29 grudnia 2006 r. nastąpiło odebranie robót budowlanych. Komisja składająca się z przedstawicieli Inwestora (powoda) oraz przedstawicieli z ramienia pozwanej spółki, przy współudziale inspektorów nadzoru budowlanego, nastąpiło przyjęcie wykonanych robót od wykonawcy (pozwanego). Sporządzono listę zauważonych wad i usterek koniecznych do zlikwidowania przez wykonawcę, polegające na:

I. w budynku dyżurki:

1. poprawieniu spoinowanie glazury w pomieszczeniach WC,
2. uzupełnieniu listwy maskującej we framugach drzwi,
3. oczyszczeniu ościeżnic z farby,
4. umożliwieniu wejścia na stryszek,
5. obicie drzwi D4 blachą,

II. w budynku aresztu stwierdzono:

a) na piętrze I:

1. brak gładzi na filarach w pomieszczeniu 026,
2. popękane złącza w ościeżnicach,
3. spękania na słupku, zarysowania w narożnikach w pomieszczeniu nr 027,
4. różne odcienie terakoty na korytarzu,
5. zarysowanie w narożnikach w pomieszczeniu nr 022,
6. spękania przy ościeżnicach, rysy przy drzwiach w pomieszczeniu nr 024,
7. rysy na drzwiach w pomieszczeniu nr 023,
8. spękania w pomieszczeniu nr 021,
9. spękania na korytarzu,

b) na parterze:

1. luźną płytkę przy wejściu,
2. brak farby na rewizjach w celach,

3. brak wyregulowanych okien, niewyczyszczone ościeżnice,
4. brak możliwości uchylenia okien,
5. brak farby na kratkach,
6. brak odpowiedniej wysokości lamperii w pomieszczeniu lekarskim,
7. brak osadzonej kratki, fugowania przy wentylatorze w pomieszczeniu nr 020 WC,
8. niewłaściwe fugowanie w pomieszczeniu 007 (w izolacie),
9. brak dostępu do syfonów w brodzikach, nierówna glazura z brodzikami, pęknięta glazura przy baterii, a także nakazano wymienić kompaktu na spłuczkę na zabudowaną na stelażu i poprawić rewizję w kabinie oraz oczyścić zawory w szafce w pomieszczeniu 008 WC,
10. niewłaściwie pomalowaną lamperię w pomieszczeniu 0010,
11. brak pomalowania rewizji, ponowne malowanie lamperii w pomieszczeniu nr 011,
12. nieoczyszczona ościeżnica drzwiowa, skrzynka licznikowa w pomieszczeniu nr 018,
13. niewłaściwe malowanie lamperii w pomieszczeniu nr 012 i 013.

III. w budynku ośrodka dla cudzoziemców nakazano wykonać następujące prace:

a) na poddaszu:

1. poprawić fugi między płytkami, usunąć pęknięcia na ścianach w pomieszczeniu nr 222,
2. przymocować instalację odgromową do uchwytów (na zewnątrz okien) w pomieszczeniu 201, 205 i 217 oraz sprawdzić wysokość malowania ścian w pomieszczeniu nr 217
3. oczyścić włączniki światła w pomieszczeniach i pomalować ścianę wokół nich, pomalować farbą olejną ściany przy dziwach w pomieszczeniu nr 202 i 213 (przy drzwiach dyżurki),
4. pomalować lamperię do 2 m, uzupełnić okno o klamkę w łazience, uzupełnić wentylację o kratkę, usunąć pęknięcia na ścianie w pomieszczeniu nr 215 i 214,
5. usunąć pęknięcia na ścianach oraz pomalować ściany w pomieszczeniu nr 206, 207,
6. poprawić na zewnątrz kołnierze na dachówkach przy oknach, pomalować lamperię w pomieszczeniu nr 212, 2010,
7. poprawić kołki mocujące lampy na suficie w pomieszczeniu nr 208.

b) na piętrze:

1. pomalować ściany farbą olejną w pomieszczeniu nr 117,
2. pomalować rury pionowe do grzejników w pomieszczeniu nr 119 i 112,
3. wykończyć wykładzinę przy grzejnikach w pomieszczeniu nr 115,
4. zainstalować zawór termostatyczny przy grzejniku w pomieszczeniu nr 121,
5. uzupełnić spoiny wokół pisuarów w pomieszczeniu nr 122,

6. uzupełnić wykładzinę wokół zabudowy c.o. w pomieszczeniu nr 114,
7. zamocować klamki przy oknach w pomieszczeniu nr 130,
8. otynkować i pomalować wokół gałęzek do grzejników pomieszczenie nr 107,
9. wymienić pękniętą płytkę przy oknie, otynkować i pomalować wokół klosza pomieszczenie nr 109,
10. pomalować drzwi przy pomieszczeniu 129 i 108, zamocować listwy przy sufitach,
11. poprawić malowanie ościeżnicy w pomieszczeniu nr 107,
12. pomalować wokół ościeżnic, uzupełnić tynki wokół drzwi w pomieszczeniu nr 130,
13. uzupełnić silikon między kabiną, a ścianą, poprawić zamocowanie kabiny do ściany, wykończyć wokół rury spustowej przy kabinie, poprawić rurę odpowietrzającą (kolidującą z drzwiami do toalety) pomalować ściany oraz uzupełnić spoiny, wymienić płytkę przy drzwiach na korytarzu w pomieszczeniu nr 132,
14. zakleić dziurę w pierwszej kabinie, poprawić zamocowanie kabiny do ściany, uzupełnić silikon między kabiną, a ścianą, pomalować ściany nad natryskiem w pomieszczeniu nr 135,
15. pomalować rury c.o., uzupełnić spoiny, usunąć na zewnątrz drzwi zamki w sanitariach w pomieszczeniu nr 134,
16. pomalować ściany przy ościeżnicach w pomieszczeniu nr 103 i 102, usunąć pęcherze w wykładzinie w pomieszczeniu 103, usunąć zarysowania szyby w pomieszczeniu 101,

c) na partnerze:

1. wyczyścić oprawę oświetleniową w pomieszczeniu nr 013,
2. poprawić kratkę ściekową na podłodze, poprawić malowanie w pomieszczeniu nr 09,
3. uzupełnić spoinowanie przy rurce c.o., przepiąć listwę połączeń wyrównawczych w inne miejsce w pomieszczeniu nr 016,
4. poprawić spoinowanie prysznic, zamocować kabinę do ściany w pomieszczeniu nr 017,
5. wypoziomować posadzkę, przemalować ściany w pomieszczeniu nr 019,
6. uzupełnić wykładzinę przy zabudowie w pomieszczeniu nr 07,
7. poprawić malowanie ścian w pomieszczeniu nr 20 A,
8. wyrównać podłogę, uzupełnić drzwiczki w szafce od zaworów w pomieszczeniu 022, 021,
9. domalować powierzchnię przy kratce, i zamocować klamkę w pomieszczeniu nr 042 i 041,
10. pomalować ściany w kabinach, uzupełnić spoiny między kabiną, a ścianą, poprawić umocowanie kabin prysznicowych w pomieszczeniu nr 029,
11. pomalować ściany, przesunąć szafkę zaworów w pomieszczeniu nr 030,
12. pomalować ściany wokół kratki wentylacyjnej w pomieszczeniu nr 031,
13. poprawić malowanie przy zabudowie w pomieszczeniu nr 039,

nadto stwierdzono osiadanie podłogi w pomieszczeniu nr 026, 027 i 028.

Dodatkowo wśród uwag nakazano pozwanemu wyregulować drzwi ewakuacyjne, zainstalować łańcuchy na drzwiach do cel, dostosowanie hydrantu do wymaganych norm dotyczących zewnętrznego gaszenia pożarów, oczyścić polbruk i uzupełnić zamulenie szczelin, dokonać poprawek malarskich we wszystkich pomieszczeniach w miejscach przebarwień, dokonać poprawek wykonania glazur w pomieszczeniach sanitarnych, uzupełnić wkładki do zamków w skrzydłach drzwiowych i uzupełnić książkę obmiarów branży budowlanej.

W ramach końcowego odbioru robót budowlanych pozwany zobowiązał się usunąć stwierdzone usterki do 10 lutego 2007 r., zaś w zakresie dostarczenie instrukcji współpracy agregatu prądotwórczego z sieci energetyki zawodowej do dnia 15 marca 2007 r.

(dowód: protokół końcowego odbioru robót z dnia 29 grudnia 2006 r. k. 64-67)

Strona powodowa w dniu 1 lutego 2007 r. zawarła z firmę (...) S.A. z/s w B. umowę nr (...) na wykonanie robót budowlanych polegającą na montażu krat w oknach izb ośrodka dla cudzoziemców, wykonanie monitoringu obiektów, wykonanie kanalizacji i instalacji teletechnicznej, wykonanie instalacji telewizyjnej, montaż instalacji przeciwpożarowej. Prace obejmowały teren aresztu i ośrodka dla cudzoziemców w K..

(dowód: kserokopia umowy nr (...) z dnia 1 lutego 2007 r. k. 224-228 i 980-983, protokół odbioru k. 985)

Pismem z dnia 7 lutego 2007 r. pozwana poinformowała powoda o możliwości odbioru wykonanych napraw zawartych w protokole odbioru końcowego. Jednocześnie wskazała, że nie podlegają usunięciu usterki drzwi D4 w budynku dyżurki, uchylnego okna, sieci wodociągowej. W piśmie wyjaśniono, że prace zostały wykonane zgodnie z projektem technicznym.

(dowód: pismo pozwanej z dnia 7 lutego 2007 r. k. 223, zeznania świadka D. T. k. 1096v, zeznania świadka A. P. (1) k. 1099v, zeznania H. R. k. 1101v, zeznania świadka M. P. k. 1101v, zeznania świadka A. P. (2) k.1137, świadka E. O. (2) k. 1322, 00:33:47.406)

W dniu 15 lutego 2007 r. po sprawdzeniu likwidacji usterek w obecności komisji składającej się z przedstawicieli obu stron umowy, przy jednoczesnym współdziałaniu przedstawicieli – inspektorów nadzoru budowlanego, stwierdzono:

- nieusunięcie różnic odcienia terakoty na korytarzu poddasza aresztu,
- niewymienienie kompaktów na spluczki zabudowane w pomieszczeniu WC (008) aresztu,
- niepoprawienie przebiegu rury odpowietrzającej w pomieszczeniu nr 132 ośrodka dla cudzoziemców, powodującą kolizję z drzwiami kabiny wc.,
- niedostarczenie uzupełnionej książki obmiarów.

Dodatkowo komisja stwierdziła wystąpienie nowych usterek w postaci zarysowania ścian w pomieszczeniach nr 130, 128, 110, 114, 111, 24, 136, a także niedomykające się drzwi środkowej kabiny w pomieszczeniu nr 29, brak kompletu prysznicowego w pomieszczeniu nr 18.

Pismem z dnia 22 lutego 2007 r. Komendant (...) Oddziału Straży Granicznej wezwał pozwaną spółkę do ostatecznego usunięcia usterek do dnia 30 lipca 2007 r.

(dowód: protokół z dnia 15 lutego 2007 r. k. 229-230, pismo Komendanta (...)z dnia 22 lutego 2007 r. k. 231)

Po zakończonych pracach przez firmę (...), zostały realizowane prace w zakresie instalacji słaboprądowej przez firmę (...). Instalacja była umiejscowiona na ścianach i na stropach. Po ukończeniu działań firmy montażowej w budynkach Straży Granicznej w K. zaczęły pojawiać się pęknięcia ścian. Przedstawiciele (...) poinformowali firmę (...)

o występujących wadach i wezwali do ich usunięcia. W dniu 29 marca 2007 r. wykonawca instalacji elektrycznej w budynku aresztu i ośrodka dla cudzoziemców w K., (...) s.c. (...)(...), poinformował pozwaną spółkę o uszkodzeniach (przecięciach) tejże instalacji. W piśmie wskazano, że uszkodzenia powstały podczas cięcia bruzd w tynku około 15 marca 2007 r.

(dowód: pismo (...) sc. (...).Z. C. z dnia 29 marca 2007 r. k. 233, zeznania świadka D. T. k. 1097)

W dniu 30 marca 2007 r. inspektor nadzoru budowlanego, H. R. stwierdziła uszkodzenia elementów konstrukcyjnych budynku w postaci belek stropowych i nadproży okiennych. Wstrzymała roboty instalacyjne i zleciła wykonanie obliczeń statystycznych w celu sprawdzenia nośności uszkodzonych elementów. W dniu 20 kwietnia 2007 r. przy udziale przedstawicieli jednostki projektowej (...) s.c. w Ł., przedstawicieli inwestora (powoda) oraz przedstawicieli wykonawcy (pозwanego) na zlecenie firmy (...) S.A. przeprowadzili oględziny stanu technicznego przedmiotowych budynków. Komisja stwierdziła wykonywanie robót instalacji słaboprądowych, prowadzenie przewodów w wykutych bruzdach w nadprożach typu Ytong YF, naruszających belki typu Porotherm. Ustaliła także, że wykonane prace na budowie nie stwarzają zagrożenia dla bezpieczeństwa budowy i nie zmniejszają jej wartości i trwałości.

Pismem z dnia 23 kwietnia 2007 r. pozwana spółka poinformowała powoda, że nastąpiło naruszenie konstrukcji przez podmiot instalujący monitoring w obiekcie. Uszkodzenia obejmowały przecięcie belek konstrukcyjnych na wszystkich kondygnacjach, uszkodzenia konstrukcji nadproży (wycięte bruzdy), uszkodzenia płyty podestów (wykucie bruzd) i spękanie ścian, stropów i belek podestowych (kucie bruzd). W jej ocenie dalsze wykonywanie robót grozi katastrofą budowlaną i w związku z tym cofnęła gwarancję na wymienione zadania. Wezwała powoda do przeprowadzenia ekspertyzy wraz z wykonaniem zdjęć.

W dniu 8 maja 2007 r. wznowiono prace instalacyjne na budynku ośrodka dla cudzoziemców.

(dowód: ocena stanu technicznego k. 445, pismo pozwanej spółki z dnia 23 kwietnia 2007 r. k. 234, dziennik budowy k. 237-324, w szczególności k. 309, 317, zeznania świadka D. T. k. 1098)

W dniu 8 sierpnia 2007 r. został spisany protokół usunięcia usterek wskazanych wykonawcy protokołami z dnia 29 grudnia 2006 r. i 15 lutego 2007 r. W obecności komisji składającej się z przedstawicieli obu stron umowy, ustalono, że wszystkie braki i usterki zostały naprawione.

(dowód: protokół z dnia 8 sierpnia 2007 r. k. 232)

Pomimo dokonanych napraw, w dalszym ciągu występowały usterki. W związku z tym powód pismem z dnia 18 grudnia 2007 r. wezwał pozwaną spółkę do wykonania w ramach obowiązującej gwarancji następujących robót:

1. naprawy instalacji odgromowych w budynkach aresztu i ośrodka,
2. naprawy elewacji budynku ośrodka poprzez ułożenie płytek w miejscach uszkodzeń,
3. regulacji i poprawy mocowania wszystkich drzwi wejściowych do budynku ośrodka i aresztu, klatek schodowych i drzwi dzielących korytarze,
4. poprawienia odpływów wodnych przy zewnętrznych drzwiach wejściowych do obu klatek schodowych ośrodka,
5. naprawy klamki wejściowej budynku aresztu oraz regulacji zamków drzwi wejściowych budynku ośrodka i aresztu,
6. naprawy pęknięć ścian w pomieszczeniach i korytarzach ośrodka, aresztu i budynku biur przepustek,
7. wymiany pękniętych płytek ceramicznych w pomieszczeniach ośrodka nr 133 i 134,
8. malowania lamperii w miejscach odprysku farby na korytarzu aresztu, pomierzeniu ośrodka nr 111,

9. naprawy wadliwie wyłożonej wykładziny PCV na korytarzu I piętra ośrodka,
10. naprawy uszkodzonych drzwi w pomieszczeniu 117a,
11. zamocowania gniazda elektrycznego w pomieszczeniach ośrodka nr 131 i 044,
12. wyregulowania okien w pomieszczeniach ośrodka: 14, 112, 117a, 119, 126, 223, 204, 205, 212, 210, 209, 214, 213, 206, 207, 208, 129, 104, 108, 107, 130, 106, 133, 223, 104, 102, 136, 042, 043, 3, 6, wymiana uszkodzonej klamki okna dachowego w pomieszczeniu budynku ośrodka nr 214, dokręcenie uchwytów okien w pomieszczeniach ośrodka nr 213, 021, 022,
13. regulacji okien w pomieszczeniach budynku aresztu 002, 005, 013, 018, 019,
14. wykonania otworów w kratkach zabezpieczających kaloryfery na wysokości termozaworów grzejnikowych w pomieszczeniach budynku aresztu nr 007, 008, 010, 015, 011,
15. ponownego zamocowanie łańcuchów drzwi wejściowych cel aresztu,
16. zamontowania zaślepki do instalacji kanalizacyjnej w pomieszczeniu budynku aresztu nr 020b,
17. poprawienia mocowania wyłazu dachowego w pomieszczeniu ośrodka nr 213,
18. wykonania miejsc montażu instalacji wodnej w pomieszczeniu budynku ośrodka nr 134,
19. regulacji drzwi w pomieszczeniu nr 111, 128, 109, 102 oraz w budynku aresztu nr 020b,
20. skompletowania kabiny prysznicowej w pomieszczeniu budynku ośrodka nr 122,
21. naprawy uszkodzonego wykończenia sufitu biura przepustek,
22. naprawy odpływu wodnego pralki w pomieszczeniu ośrodka nr 125,
23. usunięcia niedrożności zaworu wodnego umiejscowionego w korytarzu aresztu i instalacji wodnych w pomieszczeniach budynku ośrodka nr 214, 122, 125, 030, 018, 019,
24. naprawy uszkodzonej obudowy kabiny prysznicowej w pomieszczeniu budynku ośrodka nr 214,
25. naprawy wadliwie zamontowanej listwy wykończeniowej w pomieszczeniu ośrodka nr 213.

Dodatkowo powód wezwał pozwaną spółkę do usunięcia usterek w zakresie termomodernizacji kompleksu ośrodka straży granicznej w zakresie:

- przeciekającej rynny w budynku nr 46, 27 i 16,
- pęknięcia szyby w oknie piwnicznym w budynku nr 212.

W odpowiedzi na powyższe, pozwana spółka wskazała, że dotychczasowe usterki stwierdzone protokolarnie do dnia 8 sierpnia 2007 r. naprawiła. Za inne usterki odpowiedzialności nie może brać, gdyż po oddaniu obiektu inwestorowi, roboty budowlane w budynkach wykonywane były przez inny podmiot.

(dowód: pismo powoda z dnia 18 grudnia 2007 r. k. 460-461, pismo pozwanej z dnia 21 grudnia 2007 r. k. 462-463, zeznania świadka D. T. k. 1096v).

W latach 2008-2009 pomiędzy stronami trwała wymiana korespondencji w zakresie dokonanych napraw usterek, które to pozwana spółka naprawiała. W dniu 30 listopada 2009 r. dokonano odbioru prac objętych gwarancją. Żadna ze stron umowy nie wniosła uwag.

(dowód: notatka urzędowa z dnia 30 listopada 2009 r. k. 471)

Pismem z dnia 10 lutego 2010 r. Komendant (...) Oddziału Straży Granicznej w K. poinformował pozwaną spółkę o występującym spadku temperatury w pomieszczeniach na poddaszu. W odpowiedzi na powyższe pismo, pozwana pismem z dnia 28 lutego 2010 r. odmówiła wykonania wskazanych usterek. Powód ponownie pismem z dnia 16 marca 2010 r. wezwał spółkę (...) sp. z o.o. do usunięcia usterek w zakresie udzielonej gwarancji w zakresie spadku temperatur w pomieszczeniach na poddaszu.

(dowód: pismo Komendanta (...) w K. z dnia 10 lutego 2010 r. k. 472, pismo pozwanej z dnia 28 lutego 2010 r. . 473-475, pismo powoda z dnia 16 marca 2010 r. k. 476)

W związku z brakiem odpowiedzi, po raz kolejny, pismem z dnia 26 sierpnia 2010 r. Komendant (...) Oddziału Straży Granicznej w K. wezwał pozwaną do usunięcia w terminie do 15 września 2010 r. usterek w zakresie:

1. spękania tynku na klatce schodowej prawej budynku ośrodka,
2. zacinającego się systemu otwierania bram wjazdowych,
3. zacinających się zamków krat w korytarzu budynku aresztu,
4. niesprawnych dwóch kompletów zamków i klamek drzwi wejściowych budynku biura przepustek
5. pęknięć ściany i glazury w pomieszczeniu nr 030,
6. odpadających kątowników na narożnikach i słupach w pomieszczeniu nr 118, 128, 222, 223,
7. odpadającej glazury ze ściany w pomieszczeniu nr 209,
8. pęknięć łączeń płyt regipsowych w pomieszczeniach nr 219, 220
9. odpadających płytek z cokolików,
10. spuchnięć ościeżnicy w pomieszczeniu nr 133, 134,
11. pęknięć tynków w budynku aresztu,
12. zacinających się zamków w drzwiach zewnętrznych aresztu,
13. brak szczelności okien w budynkach ośrodka, aresztu i biura przepustek,
14. popękanych lub rozkruszonych cokołów ogrodzenia.

W związku z tym, że część zgłoszonych usterek pozwana usunęła, zaś w zakresie innych usterek, w szczególności dotyczących pęknięć ścian i tynku, odmawiała ich naprawienia, powód zalecił opracowanie opinii technicznej. W wyniku przeprowadzonej prywatnej ekspertyzy przez inżyniera budownictwa M. J. wskazane zostało, że doszło do uszkodzeń ścian nośnych zewnętrznych i wewnętrznych, ścian działowych na wszystkich kondygnacjach. Uszkodzona została także posadzka na parterze. Ustalono nadto, że przyczyną powstałych spękań było brak właściwego zagęszczenia podłoża pospółki pomiędzy ścianami fundamentowi, podłużnymi i poprzecznymi.

(dowód: pismo powoda z dnia 26 sierpnia 2010 r., odpowiedź pozwanej z dnia 1 września 2010 r. k. 481-482, pismo powoda z dnia 5 listopada 2010 r. k. 485, pismo z dnia 17 listopada 2010 r. k. 487, ekspertyza wykonana przez dr.

inż. M. J. k. 587-596, pismo powoda z dnia 21 grudnia 2010 r. k. 597, pisma pozwanej k. 487, 488, z opinii biegłego sądowego J. L. k. 1354-1367, zeznania świadka M. J. k. 1208v, ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego J. L. k. 1500, zeznania świadka E. O. (1) k. 1311, 00:07:58.813)

W związku z ciągle pojawiającymi się pęknięciami ścian oraz osiadaniem budynku, a także zerwaniem instalacji odgromowej na dachu budynku ośrodka dla cudzoziemców, powód wezwał pozwaną firmę do usunięcia usterek. Pozwana spółka odmówiła wykonania napraw.

(dowód: pismo pozwanej k. 489)

W dniu 8 marca 2011 r. miały miejsce oględziny docieplenia stropu II piętra w budynku ośrodka dla chudzielców. Komisja składająca się z przedstawicieli Straży Granicznej w K. oraz wykonawcy (pozwanej spółki) stwierdziła, brak izolacji termicznej na poziomie murlaty, wełna mineralne została ułożona niezgodnie z projektem budowlanym. Brak izolacji powoduje wychładzanie się pomieszczeń. W związku z tym pismem z dnia 16 marca 2011 r., a następnie 18 kwietnia 2011 r. powód wezwał Spółkę (...) do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w ramach udzielonej gwarancji, bezskutecznie.

Zgodnie z § 14 umowy z dnia 18 sierpnia 2005 r. nr (...), odbył się ostateczny pogwarancyjny termin odbioru robót. W dniu 20 grudnia 2011 r. powód zgłosił następujące uwagi:

I. w budynku przepustek:

1. rysy na ścianach,
2. pęknięcie płytki terakoty w pomieszczeniu służby dyżurnej,
3. odpadające płytki cokoła,
4. ruszającą się ościeżnica drzwiowa
5. miejscowe odpadania posadzki,
6. odklejoną listwę maskującą
7. zapadnięty polbruk przy drzwiach,

II. w ośrodku dla cudzoziemców:

1. odbijanie tynków wewnętrznych z zaprawy cementowo-wapiennej, rysy i pęknięcia na ścianach i sufitach (będący załącznikiem nr 1 do protokołu),
2. zacieki na suficie podwieszanych,
3. nawiewanie zimnego powietrza przez stolarkę okienną,
4. niedrożność przewodu wentylacyjnego,
5. brak wyregulowania stolarki drzwiowej zewnętrznej,
6. zawilgocenie stolarki drzwiowej sanitarnej.

III. w budynku aresztu:

1. odbijanie tynków wewnętrznych z zaprawy cementowo-wapiennej, rysy i pęknięcia na ścianach i sufitach (będący załącznikiem nr 2 do protokołu),

2. uniesioną obróbkę blacharską przy wszystkich kominach,
3. uniesioną dachówkę przy wszystkich kominach,
4. odklejone płytki klinkierowe,
5. brak przymocowania poręczy przy wejściu,
6. pęknięcie poziome na wysokości wieńca ściany kolankowej w całym budynku,
7. pękniętą ścianę od strony budynku nr 28.

IV. na terenie zewnętrznym:

1. niestabilne mocowanie trzech bram wjazdowo/wyjazdowych na terenie oś ośrodka,
2. wykruszający się cokół ogrodzeniowy,
3. częściowo poodklejane mocowanie instalacji odgromowej na wszystkich obiektach.

Dodatkowo przedstawiciel powoda zgłosił występowanie w pomieszczeniach na poddaszu niskich temperatur w okresie zimowym. Zakreślił termin dokonania napraw do 31 maja 2012 r. Przedstawiciel z ramienia wykonawcy (pозwanego) zapoznał się ze zgłoszonymi uwagami, do których zobowiązał się ustosunkować na piśmie. Członek zarządu pozwanej spółki pismem z dnia 28 maja 2012 r. wystąpił do powoda o przesunięcie terminu zakończenia usunięcia usterek. Powód zgodził się i wyznał termin do 15 czerwca 2012 r.

W dniu 20 czerwca 2012 r. w obecności przedstawicieli stron umowy odbył się odbiór usuniętych usterek. Wykonawca dokonał napraw w zakresie:

- I. w budynku przepustek - pęknięcia płytki terakoty w pomieszczeniu służby dyżurnej, odpadającego cokoła,
- II. w ośrodku dla cudzoziemców – zacieków na suficie podwieszanym
- III. w budynku aresztu – przyklejenia płytki klinkierowej i przymocowania poręcz przy wejściu.

Nakazano wykonawcy sprzątnięcie gruzu oraz pomalowanie fug w cokole do dnia 21 czerwca 2012 r.

Pismem z dnia 18 lipca 2012 r. w związku z brakiem działań wykonawcy zmierzających do usunięcia usterek ujawnionych w protokołach wad i usterek, powód poinformował wykonawcę, że przystępuje do ich usunięcia na koszt (...) sp. z o.o. w K..

(dowód: notatka k. 490, notatka służbowa k. 1062-1063, pismo powoda z dnia 16 marca 2011 r. k. 1064, pismo z dnia 18 kwietnia 2011 r. k. 1065, protokół pogwarancyjny z dnia 20 grudnia 2011 r. k. 68-80, protokół pogwarancyjny z dnia 20 grudnia 2011 r. k. 68-80, pismo (...) z dnia 28 maja 2012 r. k. 81, pismo powoda z dnia 4 czerwca 2012 r. k. 82, protokół z dnia 20 czerwca 2012 r. . 83 – 105, pismo powoda z dnia 18 lipca 2012 r. k. 108, zeznania świadka D. T. k. 1097)

W lipcu 2012 r. został ogłoszony przez (...) Oddział Straży Granicznej w K. przetarg nieograniczony. Przedmiotem zamówienia publicznego była realizacja zadania pn. „Usunięcie usterek powstałych w kompleksie (...)w celu Wydalenie i Strzeżonego (...) w K.”. W ramach zamówienia została opracowana dokumentacja projektowa oraz Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych. Dokumentacja projektowa zakładała remont w pomieszczeniach od nr 012 do nr 023 z częściową rozbiórką posadzek i ścianek działowych wraz z ponowną ich odbudową oraz ocieplenie wieńca na najwyższej kondygnacji. Powyższy zakres nie obejmował wszystkich pomieszczeń, w których stwierdzane były usterki.

W dniu 1 sierpnia 2012 r. na zlecenie (...) w K. został sporządzony kosztorys zastępczego wykonania usterek powstałych w trakcie trwania umowy z dnia 18 sierpnia 2005 r. na kwotę 349.308,03 zł. Pismem z dnia 6 sierpnia 2012 r. inwestor wezwał wykonawcę do zapłaty powyższej kwoty.

W związku z brakiem reakcji ze strony wykonawcy, (...) w K. złożył oświadczenie ubezpieczycielowi wykonawcy – Towarzystwu (...) S.A. w W. o braku działań ze strony wykonawcy zmierzających do usunięcia usterek. Pismem z dnia 5 września 2012 r. powód wezwał Ubezpieczyciela do zapłaty kwoty 88.349,75 zł. Kwota została wypłacona.

W wyniku udzielonego przez (...) w K. zamówienia publicznego została wybrana oferta Spółdzielni (...) w G.. W związku z tym w dniu 12 września 2012 r. została zawarta umowa nr (...) w ramach której strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe brutto w wysokości 184.548,85 zł.

W ramach prac naprawczych, zakres robót obejmował remont posadzek w poszczególnych pomieszczeniach, poprzez rozebrania ścianek działowych wraz z demontażem części instalacyjnej, stolarki drzwiowej, skuciem glazury, skuciem gresu i posadzek betonowych wraz z izolacją termiczną. Następnie uzupełnienie podkładu budowlanego oraz odbudowę wszystkich wymienionych i rozebranych warstw. Prace naprawcze polegały także na dociepleniu wieńca (murułaty) w ośrodku dla cudzoziemców oraz robotami zewnętrznymi. W związku z brakiem właściwego zagęszczenia podłoża z pospółki pomiędzy ścianami fundamentowymi, podłużnymi i poprzecznymi, konieczne było wykonanie następujących napraw:

- a) docieplenie murłaty za kwotę 11.855,84 zł,
- b) wymiana posadzek w pomieszczeniach 014, 0, 15, 012, 013 i w korytarzach pomiędzy tymi pomieszczeniami za kwotę 27.121,61 zł,
- c) montaż instalacji c.o. ww. pomieszczeniach za kwotę 3.657,36 zł,
- d) wymiana posadzek 021,0,22,023 za kwotę 25.809,11 zł,
- e) montaż instalacji ww. pomieszczeniach za kwotę 2.635,10 zł,
- f) montaż instalacji wodno-kanalizacyjnej ww. pomieszczeniach za kwotę 2.377,92 zł,
- g) wymiana posadzek w pomieszczeniach 020, 0, 20a, 019, 018, 017, 016 za kwotę 41.315,79 zł
- h) instalacja c.o. ww. pomieszczeniach za kwotę 2.721,06 zł,
- i) instalacja wodno-kanalizacyjne ww. pomieszczeniach za kwotę 7.433,64 zł
- j) roboty naprawcze zewnętrzne za kwotę 5.290,86 zł,
- k) roboty elektryczne we wszystkich ww. pomieszczeniach za kwotę 19.821,42 zł.

Razem 150.039,71 zł netto, 184.548,84 zł brutto. Spółdzielnia (...) wykonała ścianki działowe zgodnie z pierwotną dokumentacją projektową. Wszystkie powyższe usterek były pozwaney spółce zgłaszane.

Wykonawca zastępczy wykonał zleczone mu zadania i wystawił w dniu 7 grudnia 2012 r. fakturę na powyższą kwotę, którą powód opłacił. Następnie pismem z dnia 28 lutego 2013 r. inwestor wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 96.199,10 zł. Kwota ta stanowiła różnicę pomiędzy wartością usuniętych usterek przez SW Niegocin, a wpłatą dokonaną tytułem ubezpieczeniowej gwarancji. Pozwana odebrała wezwaniu w dniu 4 marca 2013 r.

Wykonanie prac naprawczych przez wykonawcę zastępczego obejmowało 1/3 z całości niezbędnych prac do wykonania w ramach wiążącej strony umowy.

(dowód: pismo powoda z dnia 26 sierpnia 2010 r., odpowiedź pozwanej z dnia 1 września 2010 r. k. 481-482, pismo powoda z dnia 5 listopada 2010 r. k. 485, pismo z dnia 17 listopada 2010 r. k. 487, zamówienie publiczne k. 141 – 146, dokumentacja projektów k. 147-148, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych k. 149-157, z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa J. L. k.1354-1384, kosztorys k. 110-131, wezwanie do zapłaty k. 132-133, oświadczenie k. 134, umowa nr (...) z dnia 12 września 2012 r. k. 136-140, potwierdzenie przelewu k. 135, faktur k. 158, wezwanie do zapłaty k. 160-161, zeznania świadka A. P. (1) k. 1099, wezwanie do zapłaty k. 160, zpo k. 161, żądanie zapłaty z dnia 5 września 2012 r. k. 520 i oświadczenie k. 521, pismo k. 109-1010, dokumentacja zdjęciowa usterek i wad k. 1012-1021)

Do dnia wytoczenia niniejszego powództwa powyższa kwota nie została uiszczona.

(bezsporne)

Przyczyną spękań na posadzkach betonowych obłożonych płytkami gresu i na ścianach działowych był brak właściwego zagęszczenia podłoża z pospółki pomiędzy ścianami fundamentowi, podłużnymi i poprzecznymi. Przestrzenie pomiędzy ścianami fundamentowi nie zostały odpowiednio zagęszczone. Instalacja elektryczna, instalacja kamer zewnętrznych i wewnętrznych nie miała wpływu na osadzanie się posadzki i pękanie ścian. Podobnie jak montaż krat. Koszt napraw wykonanych przez Spółdzielnię (...) odpowiadał kwocie 184.548,84 zł brutto, 150.039,71 zł netto i nie zawierał prac związanych z wykonaniem napraw i instalacji usterek niezawinionych przez pozwaną.

(dowód: z opinii biegłego sądowego J. L. k. 1354-1384, ustna uzupełniająca opinia biegłego J. L. złożona na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. k. 1499-1501)

Sąd zważył, co następuje:

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, powództwo główne zasługiwało na uwzględnienie w całości, zaś powództwo wzajemnego podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do najdalej idącego zarzutu, a mianowicie zarzutu przedawnienia roszczeń. Umowa nr (...) z dnia 18 sierpnia 2005 r. zawarta pomiędzy stronami jest umową o roboty budowlane. Jednocześnie pozwana spółka wskazywała, że łącząca strony umowa, nie jest umową o roboty budowlane. W związku z tym należało przeanalizować przedmiotowy stosunek zobowiązaniowy łączący strony.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego powszechnie uznaje się, że o zakwalifikowaniu umowy jako umowy o roboty budowlane, o jakiej mowa w art. 647 i n. k.c., decydują cechy przedmiotowe umowy. Jeżeli zatem jej przedmiotem jest przedsięwzięcie o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach fizycznych i użytkowych, a w umowie nadto przewidziano wymóg projektowania i zindywidualizowany nadzór, to umowę należy kwalifikować jako umowę o roboty budowlane. Wskazuje się też, iż zasadniczym kryterium rozróżnienia umowy o dzieło i umowy o roboty budowlane jest ocena realizowanej inwestycji stosownie do wymagań Prawa budowlanego (por. m.in. wyroki z dnia 25 marca 1999 r., II CKN 653/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 207, z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 51/07, z dnia 3 grudnia 2004 r., III CK 51/07), oraz, że kryterium odróżniające stanowi zastosowanie w umowie systemu wynagrodzenia właściwego dla danej umowy czy dostarczenie projektu wykonawcy. Trzeba też zwrócić uwagę, że o ile przedmiotem umowy o dzieło jest jego wykonanie (art. 627 k.c.), to w art. 647 k.c. nie chodzi o samo tylko wykonanie obiektu, lecz także o sposób jego wykonania - zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej.

Nie ulega wątpliwości, że wszystkimi powyższej wskazanymi elementami charakteryzowała się umowa z dnia 18 sierpnia 2005 r. W związku z tym podstawowym terminem przedawnienia jest okres 10 lat. Dochodzone roszczenie powoda, który przedsiębiorcą nie jest, i którego roszczenie świadczeniem okresowym również nie jest i nie jest też roszczeniem związanym z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej. Mając na uwadze powyższe, uznać należy, że okres 10 lat w chwili składania pozwu tj. w dniu 4 listopada 2014 r. jeszcze nie minął.

Pozwana spółka nadto podniosła zarzut prekluzji terminu prawa materialnego związanego z rękojmią na podstawie art. 568 § 1 k.c. W tym miejscu należy wskazać, że podstawą żądań powoda jest jego uprawnienie tkwiące w samej umowie, zgodnie z którą w przypadku zwłoki w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancji lub rękojmi przekraczającej termin 14 dni zamawiający może wyznaczyć wykonawcy dodatkowy termin na usunięcie wad, a po jego bezskutecznym upływie dokonać usunięcia stwierdzonych usterek i wad na koszt wykonawcy. Przepis ten uprawnia zamawiającego do wykonania zastępczego w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w tym przepisie, przy czym nie został określony w nim termin, w którym takie wykonanie zastępcze może być wykonane. Żadna ze stron kontraktu nie kwestionowała tego zapisu. Skoro powód opiera swoje żądania na innej podstawie niż dotyczy to zarzut prekluzji terminu z tytułu rękojmi, uznać należy, że w tym zakresie zarzut strony pozwanej ten jest chybiony.

Mając na uwadze powyższe należało w dalszej części uzasadnienia odnieść się merytorycznie do treści poszczególnych żądań stron.

Powód dochodził w niniejszym postępowaniu zapłaty kwoty 96.199,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 12 marca 2013 r. do dnia zapłaty. Formułując przy tym podstawę faktyczną żądania, wskazał, że pozwana, jako wykonawca zadania w zakresie posadowienia budynków dla potrzeb Straży Granicznej, dopuściła się wad budowlanych uniemożliwiających bezpieczne korzystanie z kompleksu. Brak skutecznych działań naprawczych ze strony pozwanej, uprawniał powoda do dokonania usunięcia stwierdzonych wad i usterek na koszt pozwanej spółki. Powód wskazał, że wady występują na całym kompleksie koszarowym, aczkolwiek z uwagi na ograniczenia finansowe, w niniejszym postępowaniu dochodzi jedynie części roszczeń.

Pozwana zgłosiła powództwo wzajemne, a mianowicie żądała zwrotu kwoty 88.349,75 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lutego 2013 r. do dnia zapłaty. Wskazała, że wszystkie usterki zostały naprawione, związku z tym kwota wypłacona tytułem ubezpieczeniowej gwarancji jest niewymagalna. Nadto wskazała, że usterki powstały w wyniku działań firmy (...), wykonującej prace związane z instalacją elektryczną i montażem kamer.

W związku z powyższym, do rozstrzygnięcia Sądu należała kwestia ustalania charakteru wad i usterek w budynku przepustek, w ośrodku dla cudzoziemców i w budynku aresztu, jakiego rodzaju były to błędy i czy błędy mogły zostać zauważone przez wykonawcę i na jakim etapie, czy na zaistniałe wady i usterki mogły mieć wpływ działania innych podmiotów, a także zakresu związanych z naprawą usterek oraz kosztów ich napraw. W tym celu, ustalenie powyższych kwestii wymagało wiadomości specjalnych. Koniecznym stało się dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa.

Biegły opracowując opinię stwierdził, że przyczyną osadzania się posadzek i powstałych pęknięć na ścianach jest niewłaściwe zagęszczenie podłoża pospółką. Złe uzupełnienie gruntu wpłynęło także na podłoże i powodowało pęknięcia płyt betonowych obłożonych gresem. Wskazał nadto, że szczególnym nadzorem budowlanym i projektowym były objęte prace dotyczące zagęszczenia pospółką tylko miejsc pod ławami fundamentowymi. Inne partie budynku w szczególności przestrzeni między ścianami fundamentowymi już takim nadzorem nie były objęte. Podniósł, że praktyka budowlana, którą posiadała pozwana spółka, była wystarczająca do właściwego wykonania zagęszczenia tej części wnętrza budynku. Koszt napraw zrealizowanych przez Spółdzielnię (...) w G., biegły określił na kwotę 184.548,84 zł. Pozwana co do zasady nie kwestionowała wysokości określonych cen poszczególnych prac naprawczych, jedynie wskazał, że nie wszystkie elementy prac naprawczych były związane z wadami, za które mogłyby ponosić odpowiedzialność.

W związku z tym, biegły ustalił koszt likwidacji wad i usterek w oparciu o oględziny, dokumentację fotograficzną oraz kosztorys sporządzony przez SW Niegocin na kwotę 184.548,84 zł brutto, 150.039,71 zł netto. Ustalił, że jedyną metodą naprawy był remont posadzek polegający na rozebraniu ścianek działowych, demontaż części instalacyjnej, stolarki drzwiowej, skucie glazury, gresu i posadzek betonowych wraz z izolacją termiczną, wykonanie uzupełniające podkładu betonowego i odbudowanie wszystkich ww. warstw. Ponadto prace obejmowały docieplenie muryłaty, wymianę posadzek w pomieszczeniach 04, 0, 015, 012, 012, 021,22,023, 02a, 019, 018, 017, 016, instalację centralnego

ogrzewania, instalację wodno-kanalizacyjną i elektryczną ww. pomieszczeniach, roboty naprawcze. Wskazał także, że koszt i zakres zrealizowanych już przez (...) w G. prac naprawczych jest tożsamy z dokonaną przez biegłego wyceną.

Do powyższej opinii biegłego zastrzeżenia złożyła każda ze stron postępowania. Wątpliwości strony powodowej budziła interpretacja dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy, a mianowicie rozbieżności pomiędzy notatką z dnia 8 marca 2011 r. określającą prawidłowość wykonanej izolacji oraz niedokładności wskazania pomieszczeń przez wykonawcę, w których wystąpiły usterki.

Strona pozwana kwestionowała zaś opinię biegłego w całości podważając jej rzetelność i wiarygodność. Wskazała, że biegły ustalając wysokość kosztów naprawy odniósł się błędnie do kosztorysu wykonanego przez SW (...) w G., gdyż kosztorys Spółdzielni jest w znacznej części niezgodny z zakresem protokolarnych prac naprawczych. W ocenie pozwanej spółki nie było konieczności rozbiórki ścianek działowych i powtórnego wykonania instalacji sanitarnej i elektrycznej, gdyż roboty nie były ujęte w protokole z dnia 20 czerwca 2012 r. Nadto, przeciwnik procesowy Skarbu Państwa, wskazywał, że biegły nie ocenił wpływu działań firmy (...) S.A. na konstrukcję budynku, nie wskazał wad, które mogłyby przeszkodzić w wykonaniu robót, a także na jakim etapie wady to mogłyby zostać ujawnione przez wykonawcę.

W związku z tym Sąd dopuścił dowód z ustnej uzupełniającej opinii biegłego J. L.. Na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. biegły podtrzymał swoją opinię w całości. Odniósł się do stawianych zarzutów. Wskazał, że skala pęknięć jest w każdym pomieszczeniu i wyliczenie pomieszczeń jest zbędne. Stwierdził, że mocowanie krat, montaż monitoringu, montaż kabli elektrycznych nie miał wpływu na spękania ścian i osadzanie posadzek. Wiercenie omawianych elementów konstrukcyjnych nie powoduje drgań przenoszonych na budynek. Jest to zjawisko marginalne dla obciążenia budynku. Podtrzymał swoje stanowisko w zakresie przyczyn powstania wad i metody ich naprawy. Wątpliwości strony pozwanej na bieżąco były zgłaszane i wyjaśniane w trakcie przesłuchania biegłego na rozprawie, co umożliwiło Sądowi dokonanie stosownej oceny.

W ocenie Sądu, opinia biegłego J. L. zasługuje na uwzględnienie. Opinia jest spójna i rzeczowa, a nadto odpowiada na wszystkie postawione biegłemu pytania istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy. Zawiera jasne i logiczne uzasadnienie końcowych wniosków, przez co jest merytorycznie zasadna. Biegły sporządził opinię o oparciu o całokształt dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, a nadto z oględzin przedmiotowych budynków. Biegły w kompetentny sposób odniósł się do zgłoszonych przez strony niniejszego postępowania zastrzeżeń, wyjaśniając przyczynę powstałych wad. Ostatecznie pełnomocnik powoda oświadczył, że nie kwestionuje opinii, w przeciwieństwie do strony pozwanej, która zgłosiła wniosek o dopuszczenie dowodu z innego biegłego.

Podnieść należy, że zarzuty zgłoszone przez pozwaną w żaden sposób nie podważyły fachowości opinii sporządzonej przez biegłego, zważywszy, że biegły szczegółowo odniósł się do zarzutów i należycie uzasadnił swoje stanowisko w tym zakresie. W tym stanie rzeczy, Sąd na podstawie tejże opinii dokonał ustaleń faktycznych w sprawie. Nadto wnioski i konkluzje zawarte w opinii są zbieżne z prywatną ekspertyzą wykonaną przez M. J..

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. J., E. O. (1), D. T., A. P. (1), A. P. (2) w zakresie w jakim korelują z opinią biegłego J. L.. Świadkowie M. P., H. R. z racji upływu czasu i braku ich obecności przy protokole odbioru robót nie dysponowali wiedzą umożliwiającą Sądowi powzięcie ostatecznej decyzji.

Na mocy art. 139 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, każda ze stron umowy w sprawie zamówienia publicznego może skorzystać z instytucji prawa cywilnego, jaką jest tzw. „wykonanie zastępcze zobowiązania” uregulowane w art. 480 k.c. Istotą wykonanie zastępczego jest podjęcie przez wierzyciele, czyli w tym wypadku przez powoda, czynności zmierzających do wykonania zobowiązania zgodnie z jego treścią, czyli zaspokojenie jego interesu w wypadku, gdy zamawiający we wskazanym terminie nie spełnia świadczenia, do którego się zobowiązał.

Bezspornym jest fakt, że na mocy tej umowy strony ustaliły, że w razie zwłoki w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancyjnym lub rękojmi, przekraczającym termin 14 dni, zamawiający (powód i pozwany wzajemny)

może wyznaczyć wykonawcy (pозwanej i powódce wzajemnej) dodatkowy termin na usunięcie wad, a po jego bezskutecznym upływie, dokonać usunięcia stwierdzonych usterek i wad na koszt wykonawcy (§ 15 ust. 2 umowy, k. 25v). Taka konstrukcja przepisu gwarantuje stronie realizującej umowę (wykonawcy), że bez jej wiedzy i bez wcześniejszego zawiadomienia o stanowisku przyjmującego świadczenie (zamawiającego), nie zostanie obciążona ona kosztami realizacji umowy przez podmiot trzeci. W postanowieniu tym strony nie określiły maksymalnej kwoty za jaką wykonanie zastępcze może być zrealizowane.

Mając na uwadze cały zgromadzony materiał dowodowy w sprawie, uznać należy, że pozwana nie wykonała przedmiotu umowy w sposób należyty. Zarówno w protokole odbioru prac z dnia 29 grudnia 2006 r., jaki w kolejnych latach występowały liczne usterki, które pozwana (i powódka wzajemna) naprawiała częściowo. W protokole pogwarancyjnym z dnia 20 grudnia 2011 r. nadal podnoszono niewłaściwie przygotowanie gruntu. W protokole 20 czerwca 2012 r. stwierdzono likwidację niewielkiej części tych usterek. Jednocześnie wynika z niego, że wykonawca nie podjął jakiegokolwiek działań naprawczych, przede wszystkim prowadzących do usunięcia zjawiska osadzania się podłoża. Zatem zostały spełnione przesłanki umożliwiające powodowi (i pozwanemu wzajemnemu) realizację uprawnienia żądania naprawy powstałych usterek na koszt pozwanej. Wadliwe wykonanie przedmiotu umowy jest wynikiem niewłaściwego wypełnienia gruntu, w szczególności nieodpowiedniego zagęszczenia pomiędzy ścianami fundamentowymi, podłużnymi i porzecznymi. Wprawdzie, jak ustalono, że projekt budowlany nie uwzględnił szeregu istotnych dla wykonawcy szczegółów, w tym wskaźnika zagęszczenia pomiędzy płytami fundamentowi. Niemniej jednak pozwany jako profesjonalista w zakresie budownictwa winien był zwrócić się do inwestora o wyjaśnienie wątpliwości w przedmiocie stopnia zagęszczenia podłoża, do czego zobowiązywała go posiadana wiedza w zakresie budownictwa i szczególna staranność wykonywanych prac jako podmiotu fachowo zajmującego się działalnością gospodarczą w tym zakresie. W szczególności takie uprawnienie wynika z art. 38 prawa zamówień publicznych, zgodnie z którym, wykonawca może wystąpić do zamawiającego z wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a zamawiający jest obowiązany udzielić niezwłocznie wyjaśnień. Zgodnie z art. 651 k.c. wykonawca ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia inwestora (powoda), jeżeli projekt budowlany lub inna dokumentacja nie nadaje się do prawidłowego wykonania robót. Nie oznacza to, iż wykonawca ma obowiązek dokonywać w każdym przypadku szczegółowego sprawdzenia dostarczonego projektu w celu wykrycia jego ewentualnych wad. Wykonawca robót budowlanych nie musi bowiem dysponować specjalistyczną wiedzą z zakresu projektowania, musi jedynie umieć odczytać projekt i realizować inwestycję zgodnie z tym projektem oraz zasadami sztuki budowlanej. Obowiązek nałożony na wykonawcę przez art. 651 k.c. należy rozumieć w ten sposób, że musi on niezwłocznie zawiadomić inwestora o niemożliwości realizacji inwestycji na podstawie otrzymanego projektu lub też o tym, że realizacja dostarczonego projektu spowoduje powstanie obiektu wadliwego. Należy wskazać, że o ile zagęszczenie gruntu pod ławami fundamentowymi było nadzorowane w sposób szczególny, tak powierzchnie pomiędzy ścianami fundamentowymi było traktowane, jak wskazał jeden ze świadków „gorzej”. Nie wiadomo również z jakim przyczyną. Wiadomym jest, że wykonawca na żadnym etapie nie zgłaszał zastrzeżeń do projektu. Obowiązek sprawdzenia dokumentacji i jej poprawności wymaga współdziałania wszystkich stron przedsięwzięcia inwestycyjnego, wykonawcy, inwestora i projektanta. Sprawdzenie poprawności dokumentacji może nastąpić w toku negocjacji z inwestorem, a wykonawcą lub w chwili przystąpienia do gromadzenia materiałów budowlanych. Profesjonalny wykonawca powinien w takim przypadku zwrócić uwagę na nietypowe założenia w projekcie, wymiary, części budynku, a przede wszystkim na te elementy mające znaczenia konstrukcyjne, jak na przykład niewłaściwie przygotowany grunt pod budowę (tak, SN w wyroku z dnia 27 marca 2000 r., III CKN 629/98).

Biegły wyliczył koszty naprawy na kwotę 184.548,48 zł brutto, 150.039,71 zł netto. Wysokość tych kosztów korelowała z kosztorysem przedstawionym przez drugiego wykonawcę, Spółdzielnię (...) w G.. Tytułem gwarancji ubezpieczeniowej powód otrzymał od (...) S.A. kwotę 88.349,75 zł. Pełnomocnik pozwanego ostatecznie na rozprawie w dniu 13 września 2016 r. nie kwestionował cen ujętych w kosztorysie SW (...), a jedynie to, że nie wszystkie elementy tego kosztorysu były związane z wadami, za które ponosi odpowiedzialność (k. 1337).

Materiał dowody nie pozwala przyjąć za pozwaną, że prace wykonywane przez firmę (...) w postaci instalowania monitoringu, montażu instalacji elektrycznej miały wpływ na pęknięcie ścian i obniżanie się podłoża. W toku

postępowania ustalono, że montaż kamer, instalacji elektrycznej, czy krat nie miał związku z powstawaniem pęknięć ścian. Są to elementy marginalne, które nie wpływają na konstrukcję całego budynku i nie powodują ich uszkodzeń konstrukcyjnych.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu pozwana spółka wykonała prace wynikające z zawartej z (...) Oddziałem Straży Granicznej w K. w sposób wadliwy. Pozostałe prace instalacyjne nie miały żadnego wpływu na stwierdzone usterki. Powód zatem mógł skorzystać z przysługującego mu uprawnienia zawartego w § 15 ust. 2 przedmiotowej umowy. Prace naprawcze zostały ustalone na kwotę 184.548,84 zł, z czego kwota 88.349,75 zł została pokryta z gwarancji ubezpieczeniowej. Dlatego zasądzeniu od pozwanej na rzecz powoda podlegała kwota 96.199 zł 10 gr, o czym Sąd orzekł na podstawie § 15 ust. 2 łączącej strony mowy z dnia 18 sierpnia 2005 r. oraz art. 471 k.c.

W związku z uwzględnieniem w całości żądania powoda (i pozwanego wzajemnego), oddaleniu podlegało żądanie pozwanego (i powoda wzajemnego), jako pozbawione podstaw. Wykonawca w umowie z dnia 18 sierpnia 2005 r. zabezpieczył należyte wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej. Gwarancja ta pozwala zabezpieczyć interes zamawiającego. Jest to pisemne zobowiązanie (tutaj wykonawcy) do wypłaty na rzecz inwestora określonej sumy pieniężnej, na jego żądanie i oświadczenie, w sytuacji, w której dłużnik nie realizuje swoich zobowiązań. W praktyce gwarancje ubezpieczeniowe służą głównie jako zabezpieczenie inwestora w procesie wystąpienia określonego w umowie gwarancyjnej zdarzenia losowego.

W § 18 umowy, wykonawca zabezpieczył należyte wykonanie umowy poprzez gwarancję ubezpieczeniową. Gwarancja zatem jest zobowiązaniem towarzystwa ubezpieczeń do wypłaty wskazanej w niej kwoty inwestorowi, w przypadku, gdyby przedsiębiorca nie wykonał lub nieprawidłowo wykonał kontrakt i odmówił naprawienia szkody.

Jak wynika z całości materiału dowodowego, przyczyną powstałych wad było niewłaściwe wykonanie prac objętych umową. Usterki pojawiły się od początku odbioru obiektu. Wielokrotne żądania ich naprawy nie przynosiły oczekiwanego rezultatu. Stwierdzone protokolarnie wady i usterki wynikały z przyczyn nieprawidłowego wykonania przedmiotu umowy. W celu zabezpieczenia kosztów likwidacji nieprawidłowości, powód zażądał wypłaty odpowiedniej kwoty od ubezpieczyciela. W związku z tym, że niniejsze postępowanie jedynie potwierdziło fakt, że pozwana spółka dopuściła się zaniedbań w postaci braku należytego zagęszczenia pospółki, koniecznym była wypłata kwoty z tytułu udzielonej gwarancji ubezpieczeniowej. Dlatego nie można zgodzić się z pozwaną, że otrzymana kwota w wysokości 88.349,75 zł była nienależnie pobrana. Powództwa wzajemne jako pozbawione racji, podlegało oddaleniu.

W tym miejscu należy odnieść się do wniosku pełnomocnika pozwanej o dopuszczenie dowodu z innego biegłego. Sąd na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z innego biegłego.

Nie zachodziły podstawy do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego. Sąd może bowiem dopuścić dowód z opinii innego biegłego wyłącznie wtedy, gdy opinia uprzednio sporządzona jest nieprzydatna dla celów postępowania, tzn. nie odpowiada na pytania zadane biegłemu, lub też wtedy, gdy jest wewnętrznie niespójna lub sprzeczna i to na tyle, że defekty te nie mogą zostać usunięte w drodze przeprowadzenia dowodu z opinii uzupełniającej. Opinia i kosztorys złożone przez biegłego J. L. nie odznaczały się wskazanymi cechami, które dyskwalifikowałyby je jako środek dowodowy, były jedynie niekorzystne dla pozwanej. Nie daje to jednak podstawy ku temu, aby dopuszczać dowód z opinii kolejnego biegłego, w sytuacji, gdy opinia złożona do akt sprawy była rzetelna oraz poprawna pod względem merytorycznym. O ewentualnym dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego tej samej specjalności nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej poddające w wątpliwość miarodajność wskazanego dowodu. W przeciwnym wypadku wniosek taki musi zostać oceniony wyłącznie jako zmierzający do wywołania nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu. Potrzeba powołania innego biegłego powinna bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (wyroki SN z dnia 05.11.1974 r., I CR 562/74, z dnia 30.50.2007 r., IV CSK 41/07, wyrok SA w Katowicach z dnia 07.03.2008 r., I ACa 910/07). Pozwana nie przedstawiła jednak argumentów dyskwalifikujących przydatność opinii dla potrzeb rozstrzygnięcia. W jej ocenie uchybieniem biegłego był brak odniesienia się do działań osób trzecich na terenie kompleksu Straży Granicznej, brak kosztów

usunięcia usterek i czy też momentu kiedy to wykonawca winien był dostrzec błędy uniemożliwiające lub utrudniające wykonanie zadania.

Merytoryczna istota całości opinii wykluczała uwzględnienie argumentów pozwanej. Trzeba też podnieść, że jakkolwiek opinia biegłego jest oparta na wiadomościach specjalnych, to podlega ona ocenie sądu w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał, a zatem, na tle tego materiału, konieczne jest stwierdzenie, czy ustosunkował się on do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen w opinii zawartych oraz, czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków. Dopiero, jeżeli opinia biegłego wymogów tych nie spełnia, wniosek strony o powołanie innych biegłych należy uznać za zasadny (wyrok SN z dnia 24.05.2005 r., V CK 659/04). Biegły na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. odniósł się do zarzutów pozwanej. Wskazał na jedyną metodą usunięcia powstałych usterek polegającą na remoncie posadzek. Ustosunkował się do kosztów naprawy. Wreszcie wskazał, że wykonawca na każdym etapie robót ma możliwość zwrócenia się do inwestora o wyjaśnienie prawidłowości wykonanych prac budowlanych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanej, jako że okoliczności, na które został zgłoszony zostały już dostatecznie wyjaśnione.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie nie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Powód wezwał pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 96.199,10 zł pismem z dnia 28 lutego 2013 r., zakreślając termin 7 dni do uiszczenia powyższej kwoty. Wezwanie pozwana odebrała w dniu 4 marca 2013 r. (k. 160 i 161). Zatem uznać należy, że pozwana pozostała w opóźnieniu od dnia 12 marca 2013 r. i od tej daty do 31 grudnia 2015 r. Sąd zasądził odsetki. Przy czym, zgodnie ze zmianą w zakresie odsetek ustawowych i odsetek kapitałowych, Sąd od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty orzekł o odsetkach ustawowych za opóźnienia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z wynikiem sprawy. Zgodnie z tym przepisem, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W tej sytuacji Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.931 zł 36 gr, jako sumę wydatków pokrytych z wpłaconych przez nią zaliczek na koszt opinii pisemnej biegłego, stawiennictwa biegłego na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. i w części kosztów stawiennictwa świadka.

W związku z wynikiem rozstrzygnięcia, strona pozwana winna zatem zwrócić powodowi - jego jednostce organizacyjnej, z której działalnością było związane niniejsze postępowanie kwotę 2.931,36 zł.

W myśl art. 99 k.p.c. oraz § 1 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa w sprawach, w których Skarb Państwa jest reprezentowany przez Prokuraturę, należne mu koszty procesu zasądza się na rzecz Skarbu Państwa w wysokości określonej według przepisów o wynagrodzeniu adwokatów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przy wartości przedmiotu sporu w przedziale od 50.000 do 200.000 zł, stawką minimalną wynagrodzenia jest kwota 3.600 zł.

Koszty procesu powoda w sprawie z powództwa głównego i wzajemnego są to koszty wynagrodzenia pełnomocnika, łącznie 7.200 zł (3.600 zł x 2). W związku z wygraniem procesu wywołanego powództwem głównym oraz powództwem wzajemnym, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. należał się zwrot wszystkich poniesionych kosztów. O czym Sąd orzekł w punkcie IV wyroku

O nieuiszczonych w niniejszej sprawie kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie, z którym kosztami sądowymi, których strona nie

miała obowiązek uiścić lub których nie miał obowiązek uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Opłata od pozwu została określona na kwotę 4.810 zł. W związku z wynikiem rozstrzygnięcia niemniejszej sprawy, należało ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie, o czym orzeczono jak w pkt. V wyroku.

Sąd nie dopatrył się podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego strony. Za trafny należy natomiast uznać pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej nie stanowi podstawy zwolnienia – na podstawie art. 102 – z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. Sąd nie dopatrył się żadnych istotnych trudności w sytuacji ekonomicznej pozwanej spółki. Strona pozwana była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Problemy takie nie były zgłaszane w toku postępowania. W tych okolicznościach Sąd orzekł o kosztach procesu, zgodnie z wynikiem rozstrzygnięcia.